

آذربایجان

مدیر:
فتحی خشمی
ادارتین سطحی ستارخان خیابانی

بو روزنامه آذربایجان دو کرات فرقه سینما اورغانیدر

قیمتی ۵۰ دینار
آبونه ایلیک ۱۲۰ دینار
آبونه ۶
۳

قوشونیمیز آزادلیغیمیزین حقیقی مدافعی در!

رضا آذری

مهم بیر مدرک

سوز سوز گننده و باهر زمان
آذربایجانلی نوز حقیقی استه بنده،
(آذربایجانلی لار) خلقت دن اول بیه
فارس در، دیبه: تریاک توستی سیندن
دارالمیش نوز نکره و گو بود بوغاز
لاریندن نکره لر چکب اولیاقتیز
انداملاری ایله، ییزی بنی دن ال
ایغمیزی باغلاب، استمارایتمک
ایچون نوز گه لردن استمد ادایدن
تهران مرتجع لری، ۱۳۱۱م اران
(ارکان حریمی) اداره سی طرفیندن
نشر اولونان ایران جغرافیاسیندا،
آذربایجان اهالی سینین فارس
اولمایب باعقا بیر ملت اولدیغینی
قوزلی اعتراف و تصدیق ایتمکده
در. اما بیر فرق ایله که، اولار بیز
لری نوز جغرافیالاریندا (تورک ونات)
دیبه بازیدیلار. خایر که هر کس
توزی، نوزی نوز گه لردن یاخشی
تایر، ییزه (آذربایجانلی) بیته تصب
دن (تورک تات) دیبه لرین بجه و جوابه
یله دگره، بوفدور. خلاصه هر نه
دیش و یازمیش لار ساونون اهمیتی
بوفدور بده دوغروسین یازیب ییزی فارس
ایله مدیکریندن جوخ ممنونوق، ذاتا
بیزم ده اصل مقصودیز اودور.
بونا ریجسی و رسمی مهم مدرک
مقالینده، اولار یته ده (نوز لرینی
علی چپ کوچمه، و ووز اراق) نه جواب
ویرمه یله چکلیغنه تعجب ایتمرم.
او جغرافیا بو عنوان و بو مقدمه ایله
باشلایر:

کتلیب اینک صحیفه سینده:
«نظام مدرسه سینین انتشار ایتندن»
(جغرافیای ایران) (نظامی مدرسه
لرینه مخصوص در) (سروان احمدخان
احتسایانین تالیفی) (ایکنجی طبع)،
مذکور کتابه علاوه اولاراق بیر
احطاریه وره سی ده الصاق اولونمش
دور، او احطاریه ده ارکان حرین

لر و کندلی کتلاری. ملتیزین بو
حقیقی ایله آینی حیاته کنجریک
ایچون بوتون وارلیقلاری و قدرلری
ایله ملی قوشونیمیزی قدرلند بریمک
ایچور لازمی یاردم لار عمله کتیر سینلر.
«آذربایجان - آذربایجانلیلار
بندره شاری نظرده دوخاقلا اونون
تاریخی عتله لرینی، - فظ ایتمک ایچون
بیز ایندی ده نوز حکو منبیزین
بایه لرینی حکم اشد بریمک قوشونیمیزی
معاصر شکه سالیب و نوز جو اولاریمیزی
بو قوشونین اوئنجی سیرالاریندا اشترک
ایندیریمکه افتخار ایتلی ییک...
ایندی میترجه جوانلاریمیز خلق
قوشونلار سیرالارینا داخل اولورلار.
هر گون قوشون سیرالارینا داخل اولماق
ایچون ادا مینزه اولار جا مکوب و
تلکراف کلیر، قوشونیمیزین سایی
کونده، کونه آرتماقدادر. فقط
بو قوشون ادا ایتمک ایچون خلقیمیز
ایسه ملی حکومتمیزه کمک ایتمک
اونون ایشلرینی آسالا تدریر ماقد اشترک
ایتملی درار.
خلقیمیز اولار ایچون ایلس، اسلمه،
آری لازمی شلر نه ایتمکله قوشون
قوه لریمیزین دائره سین گیش ایتسه
ایدرار.
یز، اولکه میزین مدافعی اولان
قوشونیمیز احراملا باخیرق و بوتون
خلقیمیزین بو قوشونو تقویت ایتمک
اوغروندا فدا کارلیق ایتمه لرته ایتمک،

فروردین ایکی سینده رسمی
کتیبه اشترک ایدن قوشون قوه
لریمیز خلقیمیزین قدرلندن کامل بیر
نمونه ایدی. بو، سلاحا سارلمیش
قوه لریمیز قارشیمیزدا دورارکن
حقیقی آزادلیغیمیزی الیمیزده ساخلا
ماق ایچون، ییزه بو بوک بورکده باغی
اولاراق اطیشتان یتردی که ملی قدر
تیمیز ساریمه از بیر قوه در.
یزیم اساسی هدیفیمیز آذربایجان
خلقین حقیقی آزادلیغینی قوروماق
و بو آزادلیقین سایه سینده خلقیمیزی،
سیاسی رشد و اجتماعی تکامله سوق
وریمک و اولارین خوشبخت لیکلر
ینی، حیاتلرینی نامین ایتمکدر.
بو مقصدلری یترنه بیزیمک ییزیم
نوز ملتیمیزدن آساییدر. ایندی ییزیم
قابلیغیمیزدا بیر آیدین و مین مشه
واردر. اودا آزادلیغیمیزین مدافعه سی
ایچون قدرتی مسلح بیر قوه یارتما
قمان عبارتدر.
یز بوتون مسئله لرین باره سینده
احساساتی قطعه نظردن بوق بلکه اوللا
رین منطقی جنبه لرین نظره آلاق
قضاوت ایتلی ییک. ییز ییلیریک که
هیت ضعیف، مغلوب اولار، بو طبیعی
بیر قانون در، ییزیم نوز اسارت تاریخیمیز
بونو ییزه آیدنجاسینا کوسریمشدر.
یزه آغایلیق ایله نر، هیچوقتینده
ملتیمیزه ترحم ایتمه ییب وضیف ایچیمز
دهن استفاده ایدم رک ییزی ایندی کیمی
سیخیمشدرلار.

مسلح و قدرتی قوشونیمیز ساخلیبا
یلر، بو بیر حقیقتدر و ییز اونو هر
حالدا اذعان ایدریمک، قوشونیمیز
ملت هیته نوز کلرین نرضی آلتینا
کیدم، چونکه ملتین آزادلیغین
هرج بیر قانون، ظاهری آلدایچی
و عدله و شمارلار تضمین ایله یلمز.
یز نوز آزادلیغیمیزی نوزیمیز
قوروماق، بونا کورده قوشونیمیزی
هر وسیله ایله اولورسا اولسون قوه مند
برملی ییک.
بوتون خلقیمیز کرمک هر زاددان
اول قوشونیمیزین تقویت ایتمه سین
نظره آسینلار. بوباره ده ییز هامومیز
فدا کارلیق ایتیمکه مجبوروق. هله لیکده،
آری - آری منافعیمیزدن صرف نظر
ایتمکله قوشونیمیزی قدرلند بریمک
اوغروندا هر جوره مادی و معنوی
محروریملره دوزمک و دوغرواندان
بو بولدا فدا کارلیق ایتیمک ییزیم مهم
ملی وظیفه لریمیزدهن سالیبر.
بو گون هر هانسی آذربایجانلی،
ملی قوشون سیرالاریندا ملی وظیفه
سینی انجام ویرمکدن بویون قاجیر
سا - ییز جرنله اونو، آذربایجانلیلیق
شراقتی دوشونه ییب و نوز ملی شتو
قائینی محترم سا بمانا ما تمهم ایتیمکه
حقی اولاییدریمک.
ایندی کرمک بوتون محترم مالک
لریمیز، ناجر لریمیز، قهرمان کارگر

معارف پروگرامیمیز!
گنجیش شجه ایل عرضینده
محصل لریمیز بیر ارتجاعتی وفاسد
پروگرام آلتیندا تحصیل آپاریر.
دلار، کهنه لاین پروگرامی اصولیه
مدرسه لردن تحصیل مداومت ایدریدی و
هله لیکده ایسه دوام ایتیمکده در،
بونو بورادا دیمیش قومیه یاق که
حتی اوتفیرات که فرانسولتی گنجیش
بین الخلق محاربه ده آمرکالی لار
لایاحین اولماق نتیجه سینده و بایل
لر بومی تجربه لر اترینده اولسار فینده
ولایتن تریه سینده عمله گنجیمیشدر
بیرم معارفیمیز اولار اناوجه ایتمه ییب
و همان کهنه ولایتین قوه یینا عمل ایدریدی.
اوتعلیم تریه نین تلجیلری و مقصد
بها سی ۳۱نجی صفحه ده



جمعه گولی رسم گچیده اشترک ایدن فدا ایلردن بیر منظره

ایتمیشدر...
یز نوز آذربایجانلی شتو نابیمیزی
حفظ ایتیمکده نوزی کتیمیش آخی
تجریه لریمیزی نظرده دوتوب و اونوم
حادثه لرین داها دانی دن تکرار
اولماسینا بول ویرمه ملی ییک...
یزیم آزادلیغیمیزی فقط قوشونیمیز

معارف پروگرامیمیز

اول صفحه درجه

توزیمیز ایچون بیر تعلیم و تربیه منودی یارانمالیق. لیکن بویلاش، بیر شجه قسمنی ندگر و بربریک. قایلدا ذکر ایشدیمیز خصوصیاتین تعلیم قسمنده رعایت ایشدیلیک. بالخاصه دبل خصوصیتده بیر شجه لازم ایضاحات وار: تدریس گرهک آما دلیله اولسون. آناهیلی خلقیمیز ایچون طبیعی در درس آنادیلک بیر غیر دبل دن باخشیشا دوشونیلر. شجه کی گله جتده مدرسه لری میزده آندائی کلاسلا رینده آنا دلیله کتابلار تدریس اولوناجادر. بویلاش باخشیشا اقدام در. اوشاغین با اسلا اساین فکر ایشمک ایچون بیر آلتی واسیابی وار و اودا دلیله. هر بیر اسان نوز طبیعی و آنا دلیله فکر ایدر. واضح در کی هر اوشاغدا اوز دلیله هنوز کامل بیر صورتده فکر ایدر. بیلیمز. یعنی اول دلیلی کامل بیلیمز. قلمی اونون ایچون بوجلدده بیر خارجی با آبری دبل تدریس ایشمک اونو اشکاله و زحمته اولوناجادر. حال بو کی گرهک خارجی دبل بوخاری باشلاردا مثلا ۱۲ دن ۱۸ دهک تدریس اولونسون و اوسورده باخشیشا نوز گرهک بیلیمز. داهایا ایکی قسمنی یعنی عمل و تدریس احتیاجلاری تعلیمده اهمیت و ترمه لیک. شجه کی بوگون فونشونیمز اولان سووت ایشمده بویلاش قسمنده مخصوص اهمیت و تربیلیدر. روسیه ده حاضرده درس عمل ایله توأمدر. محلی احتیاجلار و صنایع اومحلین خلقی ایچون تدریس اولونور. بیر پاموق اکیان یترده کندیلر ایچون پاموق زراعتینه دائر مدرسه وار. هابشه درس عمل ایله توأم اولدیلر. درسین عملیز فایده سی بوخدر. مخصوصا علمی درس لر مثلا فیزیک، شیمی، طبیعی علم لر و باشقالاری علمی حالدا تدریس اولونایلدیلر. بیر داهایا اخلاص اهمیت و ترمه لیک. اخلاق عمادن قایلدر. تراکت و ادب هر یترده و هر بیر زماندا و هر بیر خلق آراسیندا عملدن اول سایلار. محصل لری میز گرهک تعلیم سایه سینده خصوصیه تربیه اثرینده اولیای و تراکتلی اولسونلار و اولار اخلاقی شخصیته مالک دورسونلار. داهایا بدن تربیه سیدر کی اوزی مخصوص بیر قسمندر اونو صور ایشمیش بیر سوونده شرح ایدر جگیز. بیز امینیک که ملی حکومتیمیز بوکت تربیه و تعلیم سایه سینده خلقیمیزی سعاده دوعرو آبارب و محصل لری میز ایشمیش بر عرام آتیلدن آزاد ایدمچکدر. معارف وزارتیندن بو تعلیم و تربیه نین یارانماغین طلب ایدیم و امید سایلیریک که بواره لازمی تدبیرلری اجراء ایدمچکدر.

فریدون بارزگان

شاملی گله جگیمیز؟

بیش املین گله سی ایله آذربایجان خلقین تدریسینده بیسیر صحفه آچیلدی. خلقیمیز چالیشما. لیدر که بو بیسیر صحفه نی اختصار ایله نوز تار بخنده شت ایشمیش. خلق گرهک کتچمیش لردن عبرت آلمالا برار گله جک ایچون سعادتلی بیر حیات آبارسین. کتچمیش املین صون زمانلاری اولسون صون آبلاری و گونلری بیزم ایچون اختیاری اولمیشدر. اهرمان آذربایجان خلقی نوز نهضتیه بیر ارتجایی و قارا حکو. متین الیدن فورتنولماق ایچون و هابشه خلقیمیز سن اکت ایشتن نوز نولکه سینه حاکم اولماسیدن نوتری مبارزه آباردی. بو مبارزه ده ایله فتح و ظفر لی ج خدی. شته که او، نوزی ایچون سیر شاملی سعادت قوسی آچملا نوزی - نوزیه حاکم اولدی بیز، بو قیزل سجده لری ملی مبارزه حیات زدا، اختیاری تار. یخیمیز ده اونوتما مالیق، گله جک نسیمیز ایچون ده او فعالیت لر. مبارزه لر درین و معنالی درس لر اولمالیدر. گله جکده زحمتکاریمیز، گنجریمیز، بوسون خلقیمیز بونو بیلیملی درلر که: آذربایجان، آذر. باشقا ایلاریندر و اونون حکومتی نوز خلقین ایلده اولمالی سعادتلی آزادیلی و عالی حیاتی تاسین اولمالیدر. بیزم قایلیمیز دا شاملی سیر گله جک دورودور، بیز، گله جک امید ایله باخیر یق و اونون پارلاق ایلدیه سعادت گونشمیزی گوروریک ایلر بونو بیزم عزیز آذربایجان. تیزدی بیر مستعمره کیمی تصاحب ایشمیشیلر، اولار بیزم ایچون بو بولگ بدخت لیکلر یارانمیشلار. چوخ فعالیت لر لازمدر که بیز اولاری آرادان قالدیرب و مدنیت ساحه سینده عالی انکشافلارلا نوز. بیزدی دنیایین دموکراسی ملت. لری ایله هم آهک ایدب نولکه. میزی و حیاتی میز میترلی بیز شکه سلاق. آرزو لاری میز، مقصد لری میز نول سعادتیمز اوغرونمدا چوخ. چوخدر. لاکن اولارین حیاته کتچمسی لفظ بیزم فعالیتیمیزدن آسیای در. وطنیمیزین مدافعه ایلده و طریقه سی بیزم قارشمیزدا دورودور. بیز بوزادا باغایریق، عزیز آذربایجانیمیزین نورپا ایشدن، سووندان محصل لاری سندان استفاده ایدیم و اولسون هوا سی ایله بویوسیشیک، نوزیمیز ایچون ده خلقیمیزین حقیقی نماینده لری سندن تشکیل تاپیمیش حکومتیمیز واردر. بو وطنی، و حکومتی، آزادیله جیزی بیز دفاع ایشمیش ایلک. داهایا چوخ مسله لر وار دوا

دنیا خیر لری

له ساددالارین لپستانا قایتما لاری حقیقده بویوسین بالانائی لوندون، روتنر، مطبوعات نمائنده لیکن خبر و بریگیه گوره مارین ۲۰ - سنده خارجی ایشلر وزیر لری نرست بوسون انگلس قوماندانی آلتدا اولان و له سلاخلی قوم لری ساددالارین تکرار ایشمده گوندمریمده لری حقیقده سازش ایلده ایدم. بگی نماینده لر بالاناسندا بیلدیر مشدر. بوسون دیشدر که، له سالا نلاری، اوچورولمش قولکه لرین بریاندن نوز خدمتاریش گورمک ایچون وطنیه قایتمالیدر. نوز وطنیه قایتماق ایشیماره غلیت واسطه می و بریله چکدر. روتنر مطبوعات نماینده لیگی له یوریتلرین بویونه مناسبی حقیقده لوندون، روتنر مطبوعات نماینده لیگین تفسیر جسی داوید فوندون یازر که، بو باخیلاردا نماینده لر بالاناسندا خارجی سیاست اوزره اولان مذاکره لرد، سجهوی جهت اوشان عبارت اولمشدر که خارجی ایشلر وزیر یی به وینین چلیشیشی محافظه کار جده، له بوز سیر سردن داهایا چوخ گورونولوی آلتلارلا قارشیلامشدر حاضر دانیانده لر بالاناسندا به وینین تقدیم لری محافظه کارلار دکل، پارلمان عضوی اولان بر دشته له یوریتلر در. بونستان ما چکیلرین تاخیره سالیتماسی حقیقده مشه دقتی بو وضعیه جانب ایشمیش. پارلمانتین ۵۵ نفر باخین له یوریت عضوی خارجی ایشلر وزیریه گونده ردیکری مکتوبسدا سه چکیلرین تاخیره سالیتماسی طلب ایدر لر. لاکن به وین اولار ارجوایی و برمشدر. خلقیمیز سواد سیزدر، اولاری معارف و مدنیتدن گنتری قوموعلار، ساد. بویوس ایله ایدیه کیمی اورتا فراتر بن صنایعی حالیندا قالمیشدر. بیزم بو حقیقی دانمیشیر، چونکه بو قصه لارین رفع ایدیمسی ایچون بیزم قارشمیز دا بو بولگ وظیفه لر دورودور. بیز بو ساحه ده جدیت له چالیشمالیق، بیزم موفقیتیمیز، ملی حکومتیمیز اعتماد ایشمک، فرقه میزین و دولتمیزین رهبر لیگی ایله فعالیت ایشمکه باغایدر. بیزم خلقی و پارلاق بیزر گله جگیمیز وار دور. چالیشاق بو گله جگی تیز لیگه خلقیمیزین اختیاریندا بویاق ا.

آذربایجان مطبعه سی

مملکت خیر لری

میاندا ب دا میناد آ ب دا ۲۷ ۲۲ ۲۳ ده فرقه میزین حره و سوزده سادداری بیلدیمدا، بیلدیر لری گنجریمیشدر که، وار قوملار ایله دولتمیزین و بریگی دستور لاری بریله چالیشیرب. و گونشیرین هر جور آغیر و طغیطر اوغرونمدا کارلیق ایدمک، اوجده دن، چو بوندی زراعتین قاندا آبارتماسی وار قوملار ایله گرهک بریله چالیشیرب. بایسینج ۲۵.۱.۱ ده آذربایجان دیمو. فرات فرقه سنین مهرار و ده ملی بوسمسی بایسینج دا اطراف کندیلرین ایشلار کیله عمومی بریله چلیشاق اولوب ملی دولتمیزین کندلی لری گنجریمه چگری، خصوصیتدا، آباردوسی حدی تدبیر لری نظره آلوب، صون داملا نلاری قاندا در، آزادیله جیمیز اوغرونمدا چالیشمالارینا آماجیمیز یاز بویسینج حق بو بولگ احسانت و آلتیلار آراسیندا فورنوردی. ۲۵.۱.۱ ده آذربایجان ملی حکومتین خلق قومو لاری طرفیندن ملی وظیفه عسکر لیگه چغریش بایسینج دا اعلان ایدیمکی گوره کندلی جوانلار هر طرفدن سوینج ایله گهرک ملی فوشون سیرالارینا ایزام اولونور لار. اهرین، علمی، تجاری، مالکری و ادارتی ایشلری طرفیندن بیز چوخنی امضا ایله اداره میزه گوندمرین بیز مکتوبدا یازمیش که بیز فرده داغ محلیتین اهلیسی عمومیتله، مالک لری، تجار لری کندیلری خصوصیه حسن ایدر بیک که بو ایشلاری و کوزل تاریخی گونم، آذربایجان و مخصوصا فرده داغ محلیتین ایلدیه هبته لیک پارلا باغایدر. ایله خیال ایدر بیک که، ایلدی به قدر ایلدی بگیمیز یاردیملار و فداکار لارلا ردان ملی حکومتیمیزین باخندس فرقه میزین، مرکزی فومینه سینین اطلاعی بوخدر. اما بوگون فرقه سالیتماسا تشکیل تاپان بیسینجدا و ایدیلن چلیشیلاردا، بیز بیلیم ایدمک که، بیزم هر جور خدمتیمیز ملی حکومتیمیز و تشکیل ایشیمیز مرکزی فومینه سینین نظرینده اولوب تقدیر اولونمدا در، اوتا گوره. بو وسیله ایله ملی حکومتیمیز و فرقه میزه تشکر ایدیم بوز ایزام گنجریک که، صون فطره قایمیز و یا بیز شاه وار برر قاندا در، نوز وطن آزادلیق و ملی حکومتیمیزی مدافعه ایشمکه حاضرق.

آبونه چیلریمیزه!
اگر روزنامه لری وقتینده
جانما انتر میزین دفترته
خبر و بری.